

REVISTA REVISTELOR

CULTURA nr. 27/2008

În rubrica sa (inspirat intitulată «*În ariergarda avangardei*») domnul Eugen Simion ne vorbește despre Octavian Paler... poetul, prin prisma recentului volum de poeme apărut la Editura „Semne”. Scrie Eugen Simion: «*Poemele de acum nu sunt primele și nici singurele pe care Octavian Paler le-a scris și le-a publicat. A debutat la 44 de ani, în 1970, cu versuri în genul lui Blaga unde este vorba de liniștile ce se mistuie în statui, de tăcerea pietrelor primordiale, de albul care reprezintă tăcerea cuvintelor... Mici poeme compuse cu mare grijă despre semnele misterioase ale materiei în statuile ce rodesc în spațiul geologic. A părăsit, apoi, poezia – pentru eseul moral și filozofic, pentru romanul de tip parabolic. Revine spre bătrânețe cu aceste notații lirice în care vorbește din nou despre Don Quijote și morile de vânt ale iluziei, numind **poezia** „o formă a speranței”». Înclin să cred că Octavian Paler a rămas poet și atunci când a scris roman sau eseuri. Evident, prin rafinament și cultură.*

LUCEAFĂRUL nr. 25 – 26/2008

Într-un incitant articol, Ilie Traian se întreabă și ne întreabă: «*Unde a debutat Eugen Ionescu?*» Răspunsul îl aflăm mai jos, în cele spuse de poetul Constantin Nisipeanu, reproduse de autorul articolului: «*Cu adevărat, Eugen Ionescu a debutat literar în revista mea – RADICAL – la Craiova, în 1929. Chiar în primul număr a apărut*

*și primul text din cariera glorioasă a dramaturgului de răsunet internațional, Eugen Ionescu. Când a apărut revista, însă, junele Ionescu a remarcat că în textul său fusese schimbat un cuvânt. Un singur cuvânt – iar asta l-a înfuriat peste măsură. E de tot interesul explicația pe care el a dat-o amicilor săi literari care nu-i prea înțelegeau vehemența: „A intrat în intimitatea mea? Nu se poate asta!” ar fi spus atunci E. Ionescu. Orgoliosul viitor mare dramaturg n-a cedat scuzelor, a părăsit echipa și s-a dus să colaboreze la **Bilete de papagal**». Atitudine întru totul semnificativă pentru profilul acestuia. Un nou succes se anunță textul dramatic: «*Diavolul aproximativ*» semnat de D. R. Popescu, din care revista publică un singur act, convingător și seducător. Cum altfel?!*

ROMÂNIA LITERARĂ nr. 28/2008

O cronică obiectivă – „Zero proză” – semnează criticul Daniel Cristea – Enache, comentând volumul de proză „*Urbancolia*” semnat de tânărul poet Dan Sociu, desigur un poet talentat, dar gonflat de la debut – mulți confundând boema practică de autor cu valoarea literară. Iată ce spune criticul: «*Dan Sociu forțează în mod vizibil pătrunderea într-un sistem contemplat până acum din afară. Întreaga auto – ficțiune pe care o scrie este orientată în această direcție a exportului. Cartea se citește într-o oră și se lasă acoperită de uitare încă mult mai repede. Ceea ce se reține este efortul autorului de a bifa punct cu punct **trend**-urile literare. Auto – ficțiune și*

mizerabilism? O. K. ... Incapabil de a scrie un roman, Dan Sociu a dat în „Urbancolia” un roman în bătaie de joc, o zero – proză supralicitată ca o cacealma la poker». Indiscutabil, așa e. Dar nu ne-am mira prea tare dacă acest roman „jalnic” va fi încoronat cu premii literare. Doar reclama și biografia boemă contează, nu-i așa?!

ATENEU nr. 7/2008

Necesar și binevenit, interviul realizat de Ștefan Munteanu cu savantul, gânditorul și scriitorul Basarab Nicolescu, tradus pentru prima dată la noi de regretatul Vasile Sporic: «*În cazul meu, între omul de știință și omul de artă este o unitate*» adevăr de care se poate convinge oricine-i studiază opera. «*Transdisciplinaritatea, explică Basarab Nicolescu, se referă la legăturile între diferite domenii de cunoaștere, între diferite discipline academice, universitare. Iar această nevoie de stabilire a punților între discipline este alimentată chiar de procesul de cunoaștere, în sensul că explozia, numărul de discipline este atât de mare, peste opt mii, încât realitatea despre care vorbește fiecare disciplină este diferită de realitatea celorlalte discipline. Un fel de Turn Babel care duce la o fragmentare a vieții individuale și la o fragmentare a vieții sociale. Această fragmentare este extrem de nocivă, de unde nevoia de legături. Dar această nevoie nu poate fi vagă. Ea trebuie să existe ca o metodologie...*» Un interviu impecabil condus, lămuritor și convingător, eficient cu adevărat. Un interviu ce va stârni – sunt sigur – mari curiozități și va satisface nevoia de limpezire a omului în plan gnoseologic.

VIATA ROMÂNEASCĂ nr. 6 – 7/2008

Despre condiția ingrată a scriitorului român de azi scrie Nicolae Prelipceanu: «*Atunci, în 1908, primirea unui scriitor în S. S. R. (Uniunea Scriitorilor de azi, s. n.) era un eveniment, anunțat uneori în ziare. Astăzi, în afară de faptul că ziarele nu ar anunța un asemenea non – eveniment din punctul modern de vedere, lista de primiri e atât de lungă, încât chiar că nu mai e un eveniment. Și știți de ce atât de lungă? Pentru că mulți oameni culti, ba și unii total incultți, au deprins scriitura literară și pot trece drept scriitori o (scurtă) perioadă din viața lor. Și dacă te-au prins tocmai în aceea, îi primești, n-ai ce să le faci, iar ei iau suplimentul de pensie, zic mersi și gata cu literatura!*» Așa o fi, dar... ceva trebuie făcut. Destul de forțată Ancheta cu tema «*Scriitorii și Biblia*» Dacă ar fi fost, să zicem, „scriitorul și vinul”, „scriitorul și femeia”, „scriitorul și Patria”, mai mergea! Dar... când mai toți scriitorii nu prea sunt duși des la biserică, ancheta nu prea avea cum să reușească. De aceea, unele răspunsuri sunt formale, seci și, uneori, ridicole: «*Copil fiind, am crezut că marii scriitori au venit direct din cer...*» (Gellu Dorian) Măi să fie!!

DIAGONALE nr. 1/2008

Destule lucruri interesante în acest prim număr al revistei din Buzău, printre care și interviul realizat de Radu Voinescu cu poetul Valeriu Stancu. Bucuria a fost cu atât mai mare cu cât am descoperit, în sfârșit, un scriitor român fericit, împlinit și lipsit de griji: «*eu nu mă preocup*

*de promovarea cărților mele [aproape 40 de volume, V. P.]. Nu le trimit la reviste, nu le dăruiesc criticilor literari, nu le prezint la televiziuni. Eu sunt un scriitor care se vinde, slavă Domnului, nu-mi zac volumele prin librării și anticariate... Pe de altă parte, despre romanele și nuvelele mele s-a scris mereu, că mă situează foarte sus în ierarhia prozatorilor români... Numai că eu nu scriu pentru public. Nici pentru critică. Eu scriu pentru sufletul meu și pentru că scrisul mă leagă în iluzia înveșnicirii prin cuvânt... Eu nu le trimit cărțile. Dar (atenție!) revistele care se respectă și care prețuiesc proza valoroasă au recenzat „Cantina cu cearcăne” (volum de nuvele apărut în 2003), care a avut, la apariție(?!), câteva zeci de cronici...» să recapitulăm, critica a jubilat la apariția neprețuitului op de care a aflat... după miroș, după titlu, prin mijloace paranormale! Și au recenzat-o, iar recenziile s-au transformat, peste noapte, în cronici elogiase! Concluzia e una singură: nu mai trimiteți cărțile revistelor, criticilor! Țștia, **dacă se respectă**, știu ce au de făcut!*

AXIOMA nr. 6/2008

O incitantă și profitabilă lectură paralelă: I. L. Caragiale / N. V. Gogol, ne propune Marian Chirulescu, având ca punct de plecare narațiunea fantastică „Calul dracului” sub semnătura autorului român și povestirea „Vity” a lui N. V. Gogol. Spune d-l Chirulescu, printre altele: «*Ambele povestiri (basmă - legendă), pornesc de la o întâmplare dintre pământuri cu diavolul și au ca protagonistă pe femeia frumoasă, stăpânită de un blestem satanic, de a nu-și putea relua tinerețea și frumusețea decât dacă învinge: baba în „Calul dracului” îl păcălește pe prichindel (naivul diavol tânăr), baba din „Vity” învinge credința unui tânăr seminarist... La ambii autori, eroinele sunt niște tinere: fata de împărat, personaj de basmă la I. L. Caragiale, fata unui bogat **satanik** de cazaci, personaj din lumea reală, la N. V. Gogol – dar ambele personaje fiind niște posedate de diavol. În ambele texte, conflictul se declanșează în timpul nopții, iar situațiile conflictuale apar într-un loc marginal, în cazuri extreme... » E un început promițător; să sperăm că investigațiile autorului nu se vor opri aici!!*

CONVORBIRI LITERARE nr. 6/2008

Mai mult decât lăudabilă ideea de a publica un **dialog inedit** cu remarcabilul poet care a fost Ioan Alexandru – mai profund, în opinia mea, în prima parte a creației; discutabilele „*imne*” au însemnat o cedare în plan estetic. Cum privim astăzi opiniile de acum 25 de ani ale cunoscutului poet? Să recunoaștem: astăzi discursurile lui Ioan Alexandru par desuete, poate chiar demagogice, țipate și patriotarde, lipsite de căldura verbului său: «*Logosul poezilor poartă sufletul istoriei unui neam în universalitate... Am să încerc să vă explic semnificația iubirii. Este un prilej de a vorbi despre această dimensiune a sufletului omenesc care ne frământă pe toți. Un popor care nu și-a dat sufletul în această dimensiune și nu și-a pus problema aceasta încă nu și-a exprimat sufletul. Numai omul care iubește își dă maximele capacități intelectuale și biologice într-un **rodire**. Nicio societate, nicio operă de geniu, nicio lucrare de inginerie, de structură a*

materiei, de opere literare, de cântec... Nu este de imaginat fără această uriașă iubire: foc am venit pe lume și doresc ca acest foc să fie aprins. Este focul dragostei care-l aduce pe om la starea maximă a umanității sale» Parcă ar vorbi actorul misionar al Domnului, Dan Puric...

CAFENEAUA LITERARĂ nr. 6/2008

Un excelent interviu realizează Virgil Diaconu, aflat în dialog cu distinsul critic și istoric literar Theodor Codreanu. Iată ce răspunde Domnia Sa privitor la modul cum se stabilesc la noi ierarhiile valorice: «La noi, și istoriile literare se scriu după **spiritul de cumetrie**, vorba ex-președintelui Ion Iliescu. Cea a lui Alex. Ștefănescu este un exemplu strălucit, în atare privință. Altminteri, autorul a avut oarece onestitate în a-și recunoaște criteriul impresionist – **așa am crezut de cuviință**. Pretinzând că a privit literatura din înalt, ca Hyperion, însă fără ochiul de fulger al acestuia, Alex Ștefănescu se crede trimis pe pământ să judece ca Mântuitorul. De aici și eșecul său luciferic. Aceasta este o viziune totalitară post – totalitară... Cât privește pe Marin Mincu, el este unul dintre marii noștri ambițioși, venind oarecum de pe alte platforme decât N. Manolescu și Alex Ștefănescu. Fie și pentru faptul că, pentru dânsul, Eminescu există. Marin Mincu a încercat să se mențină în cercul a ceea ce eu am numit **Transmodernismul**. Numai că s-a pomenit, în ultimii ani, prin cenacluri, cultivator și susținător al postmodernismului pornografic». Câtă dreptate are, din păcate!

BUCOVINA LITERARĂ nr. 5-6/2008

O radiografie tristă și (dureros de) exactă a unei Români viitoare întreprinde reputatul critic și (reputabil) polemist Alexandru Dobrescu care apreciază, în articolul „Cărturarul și ucenicii”, cu toată luciditatea: «Societatea noastră are o problemă, deocamdată fără soluție: aceea a calificării generației chemate mâine să o conducă. Democrația prost înțeleasă a instaurat un soi de cult al formei în dauna fondului. Contează mai puțin cât ești de instruit, ci mai mult dacă posezi **dovezile** formale ale instrucției, iar diplomele și titlurile se obțin după regulile economiei de piață. Îți imaginezi cum va arăta lumea de

mâine, cu ingineri care habar nu au să ridice case, cu dascăli incapabili să redacteze o cerere, cu avocați și judecători neștiutori ai legilor? Ei bine, aceste produse recente ale școlii mai au și tupeul de a-și revendica drepturi pe măsura patalamalelor obținute numai ele știu cum» Chiar așa este. Nici vorbă de exagerări. Dar cine e de vină că la noi se face o facultate mai ușor decât un curs de coafeze sau frizerie la Casa de cultură a orașului? Azi, la noi, numai cine nu vrea, nu obține o patalama... să fie acolo!

ACOLADA nr. 6-7/2008

Nu știu câți dintre cititorii acestei prestigioase reviste, apărute la Satu Mare, citesc articolele jurnalistului Eduard Ovidiu Ohanesian (răpit în Irak și apoi eliberat). Eu m-am învrednicit și am aflat că: 1) Autorul este un anti-Băsescu veritabil; 2) România este condusă, din umbră, de servicii secrete, fiind împânzită de informatori, spioni și rețele de contra-spionaj; 3) Ziaristul ne vorbește și despre „tonomatele puterii”, dar nu suflă o vorbă despre tonomatele (mai profesioniste) ale lui Dan Voiculescu, Felix motanul. De ce, oare?! Oricum, până să-și argumenteze solid gravele afirmații și acuzații aduse – d-l Ohanesian rămâne un fel de „Valentin Stan” al presei scrise, mereu doritor să se afle la vedere și să strige cât mai tare!

Un excelent și necesar articol de atitudine semnează I. Z. (Ion Zubașcu?!) Doar că autorul face o flagrantă nedreptate – îl situează pe Theodor Codreanu de aceeași parte a baricadei cu ... Artur Silvestri și Aureliu Goci (?!?) Să fim serioși! Îi recomand / sugerez lui I. Z. să parcurgă volumele sale (Th. C.) despre Eminescu, Bacovia, Caragiale și, în mod sigur, își va revizui atitudinea. Cu toate acestea, „O performanță gazetărească dizgrațioasă” este un articol meritoriu în multe privințe.

DACIA LITERARĂ nr. 4/2008

Neobositul cercetător Grațian Jucan, plecând de la convingerea că «peste nemărginirea timpului, marile talente, geniile se iubesc și se admiră» scrie un interesant articol în care face o paralelă între (n-ar fi prima dată) Eminescu și Dante. Spune autorul articolului: «Dante, ca și Eminescu, este un mare poet al iubirii... Sufletul omenesc e pretutindeni același, iar flacăra geniului arde în inima fiecărui popor. Astfel, sunt multe asemănări în spiritualitatea popoarelor, în istoria creațiilor artistice ale acestora, populare și culte. Frământările epocii lui Dante, ca și ale lui Eminescu, ilustrând nesiguranța intelectualității timpului lor, sfâșiate de contradicții, despre care Eminescu scria că, zăgrăvindule, ar trebui împrumutate culorile negre din **infernul** dantesc, s-au cristalizat în unele aspecte ale operei acestora, prin creații poetice pline de căldura sentimentelor, fie în iubire, în dragostea față de oameni și de țară, nutrind amândoi aspirațiile idealului unității lor naționale. Temperamentele poetice apropiate, prin temele poetice, prin simplitate și tehnica savantă a versului, prin anume procedee stilistice, prin trăsăturile morale, încununate de patriotismul lor înalt. » De aici plecând, se pot spune multe altele despre creația lor poetică, despre semnificațiile etice și estetice ale unor opere exemplare pentru timpul care le-a izvodit.